

גיטין סט

עניין: פת שחרית

ב"ח או"ח סי' קנה

ב בדאמרינן פ"ג מיני חללים וכו'. כמנין מחל"ה: וכולם פת במל"ח וכו'. כתב במרדכי הארוך ושאלת לפרש שיעור פת של שחרית ובא"ז שעה ביום אוכלין אותה דע שאנו לא נהגנו זה כל עיקר ואין רבותינו רגילין זה מפני ששמענו שפת שחרית אינה צאה אלא בתצואה הרחוקה מן הישוב ולא שמעה קול תרנגולת ולא קול מושכין באניות והרגילין זה לריבין לאכלה תדיר בכל יום על כן נמנעים החכמים ממנה דאי אפשר לעמוד עמה עכ"ל:

אשל אברהם מבוטשאטש

ש"ע סעיף ב. פת שחרית. אין ספק שכלל פת שחרית שאמרו חז"ל [נצח] קמא נב. בן מפסוק ויכר את לחמך כו' [שמות כג, כה] לפי הכרעת המ"א [פ"ק ג] ע"ה ומהר"ר כ"ז אשכנזי ע"ה [שו"ת חכם נבי סימן טו] שאין קפידא צמחות הפת כידוע, אין קפידא גם כן צפת דוקא רק כל אכילה ושחיה בכלל הצרכה דפסוק זה צמחלט, כי רק לענין הצרכות סידרו חז"ל ההדרגות במאכלים ומשקים, וצרכת המזון מן המורה הוא דוקא מן ה' מיניס דשבת ארץ ישראל כמו שלמדו חז"ל לענין כמה מצות, מה שאין כן זה שהוא מצד סדרי כחות הגופניות שלא יהיה טרדא על ידיהם להנפשות, נראה שאין קפידא, וכל אכילה ושחיה שדעתו מפויסת זה עד זמן קציעות הסעודה בזמן דתלמידי חכמים היא בכלל צרכה:

עוד מצאתי. במקום אחר כתבתי אודות פת שחרית שיש זכות לומר שצמחית הקארי הנהוגה יש זה גם כן כח הזנה וטעם כעיקר, וחלב זיין, יערות דבש הצוקר זיין, כמו שאמר הכתוב [נהלים פא, יז] ומאור דבש אשבעך, והשפיעה וזיין הוא צמחית אחת. וכן זיין וסעיד צפורתא וכתיב [שיר השירים ה, א] ייני עם חלב, ומצבת עם מורה טפילות, הרי מצואר שיש בחלב כח מזין יותר מביין (גם מצד סדר דומם לומח חי, נגד צריאה ילירה עשיה, למפרע. הרי חלב מחי והוא מעלה יתירה מיין ומכל מקום העיקר מצד ההזנה) ומצד טעם כעיקר הוא במקום אכילה ושחיה, ויש בזה מעלה צפת שחרית וקטיון של מים, ויש גם כן מעליותא בזה, שגם דיינים הממונים על הציבור שאין להם לאכול צפני שלשה, מכל מקום צמחית זו וכן גם באכילה כל שאינה קציעות סעודה, אין בזה שום קפידא, וכמו מלאכת ארעי המותרת בחול המועד שמוותר לדיינים לעשות צפני רבים, וכמו שכתבתי במקום אחר. וכמו כתיבת מושיטא

חכם צבי שאלה טו

שאלת לבאר לך מה שכתב הצ"ח בסיומן קנ"ה טור אורח חיים בשם המרדכי חז"ל אין רבותינו רגילין זה צפת שחרית מפני ששמענו שפת שחרית אינה צאה אלא בתצואה הרחוקה מן הישוב ולא שמעה קול תרנגול ולא קול מושכין באניות. מניין להם דבר זה ואם יש לו עיקר בתלמודנו.

תשובה, גם אנכי אשתומם על המראה מאין יצא להם דבר זה, ובדאי אין שומעין להם על ככה, שהרי בכל הפוסקים משמע פת כל דהוא, וכן מוכח בגמרא צמח דוכתי, וצויתר צפרק מי שחזו [גיטין דף ס"ט ע"ב] דאמרינן התם לטחול נפתח ליה חציתא דחמרא על שמה, אמר ליה רב אחא צריה דרבא לרב אשי אי אית ליה חציתא דחמרא לא אחא לקמיה דמר, אלא מרגיל צפת שחרית דמעליא לכולי גופא. ואם כדצריהם תצואה זו ג"כ קשה להמלא, ואפשר יותר מחציתא דחמרא (א).

קכ"ו, אבל אנו תלי"ת דקדקנו ומצאנו שאין בדברים אלו ממש, וכל דברי חכמים קיימין ומהם לא תזוע.

מגן אברהם סי' קנה

(מכ): ב ויחשוב בענייניו. פירוש, שיראה וידדוק צמה שעושה, אם יש בו כל עצירה יפרוש ממנה: ג פת שחרית. כתב הצ"ח [ד"ה דאמרינן] בשם מרדכי הארוך פת שחרית אינה אלא בתצואה הרחוקה מן הישוב, ולא שמעה קול תרנגול ולא קול מושכין באניות, והרגילים זה לריבין לאוכלה תדיר (ככל) [בבב] יום, ועל כן נמנעים החכמים ממנה, עכ"ל. ואין אלו אלא דברי נביאות, ובגמרא לא משמע כן. ולולי דמסתפינא הייתי אומר שהשומע שמע וטעה, דאמרינן בשבת דף ס"ו ע"ב דפומה הוי דלא שמע קול וכו', כמו שכתבתי לעיל י, והוא סבר דפירוש זה קאי על פיתא, כלומר פת שחרית:

טור או"ח סי' קנה

ומצוה להנהיג עצמו במדה טובה והנהגה טובה בן לשמור בריאותו כדי שיהא בריא וחזק לעבודת הבורא יתעלה:

WHATSAPP

EMAIL

PODCAST

TORAHANYTIME

ALLDAF

DAFYOMI PORTAL

KOLHALASHON